TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ BIÊN HOÀ** **TỈNH ĐỒNG NAI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: **31**/2023/QĐDS-ST
Ngày: 31-7-2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
VỀ VIỆC TUYÊN BỐ MỘT NGƯỜI MẤT NĂNG LỰC HÀNH VI DÂN SỰ

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BIÊN HOÀ, TỈNH ĐỒNG NAI

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Chủ tọa phiên họp*: Ông Phạm Phú Tra - Thẩm phán

- *Thư ký phiên họp*: Bà Nguyễn Quỳnh Anh Thư - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai.

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai tham gia phiên họp*: Bà Nguyễn Thuý Duyên - Kiểm sát viên.

Ngày 31 tháng 7 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 778/2023/TLST-DS ngày 28 tháng 6 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự", theo Quyết định mở phiên họp số 1133/2023/QĐST-VDS ngày 25 tháng 7 năm 2023 của:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: **bà Trần Kim C**, sinh năm 1968;

Địa chỉ: Khu phố A, phường TD, thành phố BH, tỉnh Đồng Nai.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. **Ông Trần Văn T**, sinh năm: 1967.

Địa chỉ: Khu phố A, phường TD, thành phố BH, tỉnh Đồng Nai..

2. **Ông Trần Hữu V**, sinh năm: 1969.

Địa chỉ: Tổ A, Khu phố AH, phường HA, thành phố BH, tỉnh Đồng Nai.

3. **Ông Trần Hữu H**, sinh năm: 1971.

Địa chỉ: Khu phố B, phường TD, thành phố BH, tỉnh Đồng Nai.

4. **Ông Trần Hữu T**, sinh năm: 1972.

Địa chỉ: phường TD, thành phố BH, tỉnh Đồng Nai.

5. **Bà Nguyễn Kim T**, sinh năm: 1976.

Địa chỉ: Khu phố A, phường TD, thành phố BH, tỉnh Đồng Nai.

Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết:

Yêu cầu Toà án tuyên bố bà Trần Kim L, sinh năm: 1966; Địa chỉ: Khu phố A, phường TD, thành phố BH, tỉnh Đồng Nai mất năng lực hành vi dân sự.

(Tất cả các đương sự đều có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo lời trình bày của người yêu cầu là bà Trần Kim C: Bà Trần Kim L, sinh năm: 1966; Địa chỉ: Khu phố A, phường TD, thành phố BH, tỉnh Đồng Nai là chị ruột của bà, từ nhỏ (lúc 06 tuổi), bà L bị bệnh sốt xuất huyết nặng phải nhập viện, bác sĩ yêu cầu truyền máu, do bệnh nặng truyền máu nhiều, làm ảnh hưởng đến sức khoẻ nên bà L bị bệnh tâm thần từ nhỏ. Năm 2010, gia đình có đưa bà L đi khám tại Bệnh viện Tâm thần Trung ương II, bà L đã điều trị nội trú nhiều đợt với chẩn đoán: Thần kinh phân liệt (SNV: 311/91). Đo thương số trí tuệ IQ: Trí tuệ giảm sút; Kết luận của Bệnh viện: Bà L bị tâm thần phân liệt – F20. Vì vậy, bà làm đơn yêu cầu Toà án tuyên bố bà L mất năng lực hành vi dân sự. Do bận công việc, nên bà đề nghị Toà án cho bà được vắng mặt trong suốt quá trình giải quyết vụ việc.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai phát biểu về việc giải quyết việc dân sự:

Về thủ tục tố tụng: Thẩm quyền giải quyết việc dân sự, xác định tư cách đương sự và việc xác minh, thu thập chứng cứ, giao nhận các văn bản tố tụng, thời hạn giải quyết việc dân sự đã thực hiện đúng theo quy định. Quyền lợi và nghĩa vụ tố tụng của các đương sự được bảo đảm.

Về yêu cầu giải quyết việc dân sự: Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định: *"Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".*

Tại Kết luận giám định Pháp y tâm thần số 525/KL-VPYTW ngày 21/7/2023 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa đối với Trần Kim L thể hiện:

- Về y học: hiện nay đương sự bị bệnh Tâm thần phân liệt di chứng (F20.5-ICD.10);

- Về khả năng nhận thức, điều khiển hành vi: hiện nay đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Như vậy, áp dụng quy định trên thì có đủ căn cứ để chấp nhận yêu cầu của bà Chi về việc yêu cầu tuyên bố bà Trần Kim L là người mất năng lực hành vi dân sự.

Về lệ phí giải quyết việc dân sự: bà Trần Kim C phải chịu theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết yêu cầu:

Bà Trần Kim C yêu cầu Toà án tuyên bố bà Trần Kim L, sinh năm: 1966; Địa chỉ: Khu phố A, phường TD, thành phố BH, tỉnh Đồng Nai mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự thì việc dân sự trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai.

[2] Xét yêu cầu của bà Trần Kim C:

[2.1] Bà Trần Kim C yêu cầu Toà án tuyên bố bà bà Trần Kim L, sinh năm: 1966; Địa chỉ: Khu phố A, phường TD, thành phố BH, tỉnh Đồng Nai là chị ruột của bà bị mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ vào khoản 1 Điều 376 của Bộ luật tố tụng dân sự thì bà Trần Kim C có quyền yêu cầu Toà án giải quyết việc dân sự nêu trên.

[2.2] Quá trình giải quyết việc dân sự, ngày 29/6/2023, Toà án nhân dân thành phố Biên Hoà đã Trưng cầu Viện pháp y Tâm thần Trung ương Biên Hoà thực hiện việc giám định sức khoẻ, bệnh tật đối với bà Trần Kim L, sinh năm: 1966; Địa chỉ: phường TD, thành phố BH, tỉnh Đồng Nai.

Tại Kết luận giám định Pháp y tâm thần số: 525/KL-VPYTW ngày 21/7/2023 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa đối với Trần Kim L thể hiện:

- Về y học: hiện nay, đương sự bị bệnh Tâm thần phân liệt di chứng (F20.5 - ICD.10);

- Về khả năng nhận thức, điều khiển hành vi: hiện nay, đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Căn cứ theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015: *"Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".* Vì vậy, việc bà Trần Kim C yêu cầu Toà án tuyên bố bà Trần Kim L, sinh năm: 1966; Địa chỉ: Khu phố A, phường TD, thành phố BH, tỉnh Đồng Nai mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ nên được chấp nhận.

[3] Xét ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai là phù hợp với các nhận định trên nên được chấp nhận.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trần Kim C phải chịu lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 376 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

Căn cứ vào Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý, sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Trần Kim C.

Tuyên bố bà Trần Kim L, sinh năm: 1966; Địa chỉ: Khu phố A, phường TD, thành phố BH, tỉnh Đồng Nai mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trần Kim C phải chịu 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí bà Chi đã nộp theo biên lai thu số 0008287 ngày 26 tháng 6 năm 2023 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Biên Hoà. Đương sự đã nộp đủ lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định này trong hạn 10 ngày kể từ ngày quyết định được tống đạt hoặc niêm yết hợp lệ; Viện kiểm sát nhân dân thành phố Biên

Hoà có quyền kháng nghị quyết định này trong hạn 10 ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Nai có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

***Nơi nhận**:*
- VKSND thành phố Biên Hoà;
- Chi cục THADS thành phố Biên Hoà;
- TAND tỉnh Đồng Nai;
- Người yêu cầu; Người liên quan;
- Lưu VT, hồ sơ việc dân sự;
- *Mẫu 22/NQ04/2018.*

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký, đóng dấu)

Phạm Phú Tra